

Brødrene Løvehjerte

UNDERVISNINGSOPLÆG
KRISTENDOMSFAGLIG TILGANG: 5. - 6. KLASSETRIN
OPGAVER OG IDEER
OM ASTRID LINDGREN LIV OG FORFATTERSKAB

Folkekirkens Skoletjeneste
I AALBORG KOMMUNE

Materialet er udarbejdet af:

Folkekirkens Skoletjeneste
I AALBORG KOMMUNE

Gammeltorv 4
9000 Aalborg
skole-kirke-aalborg.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION TIL LÆRERE	4
KORT BIOGRAFI	4
SÅDAN ER MATERIALET TÆNKT	5
MATERIALET BESTÅR AF	6
MÅLBESKRIVELSE	7
OM BOGEN "BRØDRENE LØVEHJERTE"	8
MENNESKERS FORHOLD TIL HINANDEN (LØGSTRUP)	9
KOMMENTAR TIL LÆREREN: SKT. JØRGEN OG DRAGEN	10
ELEVOPGAVER – TEKSTER	11
ELEVOPGAVER – SPØRGSMÅL TIL ELEVER. BILAG 1	12
ELEVOPGAVER – TEKST/BILLEDE	13
ELEVOPGAVER – SKT. JØRGEN OG DRAGEN. BILAG 2	14
EFTERBEHANDLING – SAMTALE PÅ KLASSEN	15
KREATIV OPGAVE 1 – DET GODE OG DET ONDE. BILAG 3	17
KREATIV OPGAVE 2 – KORT OVER NANGIJALA. BILAG 4	18
KREATIV OPGAVE 3 – DØDEN (TABLEAU). BILAG 3	19
LEG 1 – BEFRI ORVAR	19
LEG 2 – BREVDUEN	19

INTRODUKTION TIL LÆREREN...

Den svenske forfatter Astrid Lindgrens figurer: Pippi Langstrømpe, Emil fra Lønneberg, Ronja Røverdatter og Karl Løvehjerte (Tvebak) har skrevet sig ind i manges hjerter.
Astrid Lindgrens bøger er oversat til op imod 90 sprog, er udgivet i 102 lande og har solgt over 100 millioner eksemplarer. Astrid Lindgren er én af de mest læste børnebogsforfattere i verden. Mange af hendes bøger er filmatiserede og produceret som TV-serier. Udover børnebøger har Astrid Lindgren skrevet essays og bøger for voksne, sangtekster samt teatermanuskripter.

KORT BIOGRAFI...

- Astrid Lindgren (f. Astrid Anna Emilia Ericsson) er født i Näs ved Vimmerby i Småland 18. januar 1907
- Opvokset i præstegården i Näs som hendes forældre forpagtede
- Som 13-årig fik hun i lokalavisen udgivet en stil – hendes senere læreplads
- Som 18-årig: journalistelev ved Vimmerbytidningen – blev gravid med avisens chefredaktør og fødte sønnen Lars i 1926.
- Flytter til Stockholm – uddanner sig til sekretær/stenograf
- Ansat som sekretær i Motormännens Riksforbund
- Gift 1931 med forbundets kontorchef, Sture Lindgren
- Datteren Karin fødes 1934
- i 1930´erne skriver Astrid Lindgren to historier til magasinet ”Landsbyens jul”
- 1944 udkommer hendes første bog: ”Britt-Mari lätter sitt hjärte”. Bogen får en 2. plads i børnebogskonkurrence
- 1945 udkommer Pippi Langstrømpe. Samme år får bogen en 1. plads i børnebogskonkur rence
- I 1973 udkommer ”Brødrene Løvehjerte”
- Astrid Lindgrens sidste børnebog: Ronja Røverdatter udkommer 1984
- Arbejder fra 1947 og 25 år frem som forlagsredaktør hos forlaget Raben & Sjøgren, der udgav alle hendes bøger
- 1985 udkommer hendes erindringsbog: ”Samuel August fra Sevedstorp og Hanna i Hult: Barndomsminder og essays”
- Astrid Lindgren modtager i årene 1945 – 2001 en række priser og udmærkelser – både i hjemlandet Sverige og i udlandet

Astrid Lindgrens forfatterskab er præget af hendes egen opvækst i et smålandsk landsbymiljø i begyndelsen af 1900-tallet.
Astrid Lindgren beskriver sin far som en levende fortæller, der i detaljer kunne fortælle levende om mennesker og miljøer i det samfund hun voksede op i.
Kendetegnende for Astrid Lingrens forfatterskab er de detaljerede beskrivelser af såvel de enkelte personer, naturen og det miljø fortællingerne foregår i. Med de detaljerede beskrivelser opnår Astrid Lindgren en sanselighed i sine tekster, som til alle tider giver læseren en fornemmelse af aktualitet, genkendelighed og vedkommenhed.

Astrid Lindgrens forfatterskab tager fart i en periode af hendes liv præget af perioder med sygdom og bekymringer. Skriveriet blev for Astrid Lindgren en mulighed for at få bekymringerne på afstand. F. eks. tager fortællingen om Pippi Langstrømpe sit udgangspunkt i 1942, da datteren Karin som 7-årig ligger alvorligt syg med lungebetændelse og både hun og forældrene trænger til opmuntring – først 3 år senere bliver fortællingerne om Pippi nedskrevet.

Hendes forfatterskab og persongalleri er præget af både humor og alvor. Barnet, der med opfindsomhed trodser vedtagne normer og autoriteter er et genkendeligt motiv i mange af hendes fortællinger – ikke mindst i beretningerne om Pippi og Emil.
Lindgrens bøger – fra den første del af hendes forfatterskab, kan på denne baggrund ses som et modstykke til den moralske og opdragelsesmæssige funktion, der langt op imod nutiden præger børnebogslitteraturen generelt.
Ved siden af humoren og det ukonventionelle som findes i barnets natur, indbefatter Astrid Lindgrens forfatterskab også fortællinger der rummer sorg, ondskab og død. For Astrid Lindgren er det vigtigt, at børn ved siden det livsbekræftende og muntre forholder sig til disse begrebers eksistens – alene af den grund at de også er med til at forme tilværelsen for den enkelte. Dette ses ikke mindst i fortællingen om Brødrene Løvehjerte.

SÅDAN ER MATERIALET TÆNKT...

Folkekirkens Skoletjeneste i Frederikshavn Provsti og i Aalborg Kommune har i samarbejde udarbejdet dette undervisningoplæg.

I foråret 2018 havde skoletjenesterne besøg af skuespiller André Andersen, der af Lindgrenfamilien har fået eneret på at fortælle Brødrene Løvehjerte. I forbindelse med André Andersens forestillinger blev materialet udarbejdet. Oplægget kan naturligvis også benyttes i sin helhed, hvis klassen har arbejdet med bogen i dansk.
Materialet er tilrettelagt, så det er op til den enkelte lærers vurdering at udvælge hvilke elementer, der skal arbejdes med. Materialet tænkes anvendt på 4. - 6. klassetrin.
Tidsforbrug:
2 lektioner – 1 lektion til intro (Udryddelsen af det onde), 1 lektion til efterbehandling (Hvad handler Brødrene Løvehjerte om)

eller:

5 lektioner i alt.
1 lektion til intro (Udryddelsen af det onde), 1 lektion til efterbehandling(Hvad handler Brødrene Løvehjerte om) samt 3 lektioner til at arbejde med de kreative opgaver + lege

MATERIALET BESTÅR AF...

Til læreren:

Introduktion til Astrid Lindgrens forfatterskab, med særligt fokus på Brødrene Løvehjerte
Målbeskrivelse
Introduktion til K. E. Løgstrup
Introduktion til legenden om Skt. Jørgen

Elevopgaver:

Før forestillingen:
(anbefales som optakt til, at eleverne ser forestillingen)
Udryddelsen af det onde.
Med udgangspunkt i konkrete læsestykker fra Brødrene Løvehjerte og kalkmaleriet Sct. Jørgen og dragen, diskuteres begrebet ondskab.

Løbende samtaletemaer under arbejdet med bogen:

Samtale. Hvad handler Brødrene Løvehjerte om?
- Tro, håb og kærlighed
- Fællesskab, venskab
- Det gode og det onde
- Frihed

Kreative opgaver
- Ordkort
- Kort over Nangijala
- Tableau over døden

Lege
- Befri Orvar
- Brevduen

KOMPETENCE OMRÅDE	Bibelske fortællinger Livsfilosofi og etik	
KOMPETENCEMÅL	Eleven kan udtrykke sig om centrale bibelske fortællinger Eleven kan udtrykke sig om den religiøse dimension ud fra grundlæggende livsspørgsmål og etiske principper	
FÆRDIGHEDS- OG VIDENSMÅL	**FORTÆLLING OG KULTUR** Eleven kan redegøre for brug af bibelske fortælinger i sprog, kunst og samfund Eleven har viden om de bibelske fortællingers udtryk i kulturen før og nu	**ETIK** Eleven kan udtrykke sig om grundlæggende etiske problemstillinger Eleven har viden om grundlæggende etiske problemstillinger
LÆRINGSMÅL	Eleven kan genkende og finde temaaet ondskab i forskellige tekster: Brødrene Løvehjerte, Legen- den om Skt. Jørgen og dragen Eleven kan formulere sig om begrebet ondskab - hvad det er, og hvordan det kan udtrykkes i tekster - med symbolik (eksempler fra de læste tekster og fra egne læseoplevelser)	Eleven kan forholde sig til ondskab som begreb. Eleven kan give bud på, hvorfor ondskab findes. Eleven kan reflektere over hvorfor mennesker gør onde ting
TEGN PÅ LÆRING	Mundtligt/skriftligt at beskrive dragen og Lindormen i de forskellige tekster Gengive mundtligt/skriftligt, hvad dragen, Lindormen og slangen er symboler på Mundtligt og skriftligt at give bud på ondskab i dag og hvorfor dette findes	Eleven kan forklare begrebet ondskab til en anden med egne ord. Eleven giver bud på mulige årsager til, at mennesker gør onde ting. Eleven kan give bud på, hvorfor ondskab findes. Eleven giver bud på, hvorfor nogle ting kan være både gode og onde

TEMA: KAMPEN MOD DET ONDE

”Brødrene Løvehjerte” udkom i Sverige i 1973. Som Pippi-bøgerne blev også den diskuteret og udsat for voldsom kritik. I begyndelsen var der ikke mange, der brød sig om den. I 1970’erne var de fleste børnebøger således realistiske bøger, der handlede om virkeligheden og dens problemer. Ideen til historien om ”Brødrene Løvehjerte” fik Astrid Lindgren forskellige steder fra. Et af hendes børnebørn havde fundet på navnet Nangijala. En gravsten på Vimmerby kirkegård med indskriften ”Her hviler de spæde brødre Fahlen, døde i 1860” inspirerede også Astrid Lindgren. Endvidere havde hun oplevet en række dødsfald, idet hendes mand, hendes elskede far og en søsters søn var døde året før hun skrev ”Brødrene Løvehjerte”.
I sit forfatterskab fortæller Astrid Lindgren ofte om forholdet mellem to personer. I fortællingerne om Emil hører vi om hans venskab med Alfred. I ”Brødrene Løvehjerte” hører vi om forholdet mellem to brødre: Karl og Jonathan. Ideen til et sådant venskab fik hun under optagelserne til ”Emil fra Lønneberg”-filmene. Hun havde her bemærket, at Janne Ohlsson, der spillede Emil i filmene, under pauserne mellem film- optagelserne, puttede sig ind i sin brors trygge favn. Når hun så de to, så hun brødrene Løvehjerte for sig.
Brødrene Løvehjerte er en stærk eventyrroman fortalt af den unge dreng Tvebak. Selv om Tvebak ikke engang er fyldt ti år, så skal han dø, fordi han er meget syg. Derfor ligger han i sengen. Men heldigvis har han verdens bedste storebror, Jonatan, som fortæller eventyr for ham. Jonatan fortæller om landet Nangijala, hvor man kommer hen, når man dør. Kort tid efter dør Jonatan i en brandulykke, hvor han til gengæld redder Tvebak. Tvebak bliver meget ulykkelig over at miste sin storebror, men det varer ikke længe, førend han selv dør, og det viser sig, at Jonatan, som nu er blevet til Jonatan Løvehjerte, venter på ham i Nangijala.

K.E. LØGSTRUP: MENNESKERS FORHOLD TIL HINANDEN

Den danske teolog og filosof K. E. Løgstrup (1905-81) er skabelsesteolog. Det vil sige, at han mener, der er noget, der bærer vores tilværelse. Livet ser han som en gave, noget vi modtager udefra, og derfor skal tage vare på.
Løgstrup skelner mellem det førkulturelle: Naturen og vore følelser, som vi ikke har magt over og det kulturelle, det vi selv har skabt og har magt over. Løgstrup har også formuleret nogle tanker om menneskers forhold til hinanden. Han taler om, at nogle livsytringer (dvs. følelser og handlinger) er spontane, altså ikke styret af menneskets vilje, men ligger i mennesket selv. Løgstrup kalder dem SUVERÆNE LIVSYTRINGER. Det drejer sig bl.a. om:

TILLID
BARMHJERTIGHED
TALENS ÅBENHED

Løgstrup mener, at mennesket uden at tænke over det, vil møde et andet menneske med tillid: Hvis du f.eks. møder et andet menneske i en togkupé og kommer i snak med dette menneske, vil du under normale omstændigheder tro på, at det, han fortæller dig, er sandt. Og du vil reagere med talens åbenhed, dvs. fortælle om dig selv i tillid til, at han tager imod din åbenhed og tror på dig. Spontant har man altså tillid til et andet menneske, indtil man erfarer noget andet, siger Løgstrup. Tænk på, hvordan man umiddelbart har tillid til, at et andet menneske taler sandt. Mistilliden kommer først bagefter, det er det sekundære. Tillid er det første, det primære. Løgstrup ser endvidere barmhjertighed som en suveræn livsytring. Ser du et menneske i nød, vil din første tanke være at hjælpe dette menneske. Dernæst tænker du måske på, at det vil være farligt for dig selv, men tanken om barmhjertighed er det primære ifølge Løgstrup. Han mener, at vi om vi vil det eller ej, så er vi bundet til andre mennesker i ansvarlige forhold (relationer). Hver dag er vi med ord og handlinger med til at gøre hinandens liv godt eller dårligt, trygt eller utrygt.

KREDSENDE LIVSYTRINGER

Løgstrup taler desuden om de suveræne livsytringers modsætning: de kredsende livsytringer. Også disse følelser er nogle, vi kender fra hverdagen f.eks. mistillid, jalousi/misundelse, fornærmelse og hævngerrighed. Disse følelser gør, at man kredser om sig selv og sine destruktive og negative følelser.
Mens de suveræne livsytringer var skabende og positive i forhold til både det andet menneske og en selv, er de kredsende livsytringer destruktive og ødelæggende.
De spontane livsytringer spiller en væsentlig rolle i etikken, idet de afslører, hvad det gode liv er.
De spontane livsytringer er det stærkeste udtryk for næstekærlighed,
men hvis de udebliver eller undertrykkes, træder fordringen eller pligten ind som det næstbedste og kræver kærlighed til næsten.
Den etiske fordring
I bogen ”Den Etiske Fordring” formulerer Løgstrup det således: ”Den enkelte har aldrig med et andet menneske at gøre uden at han holder noget af dets liv i sin hånd”. Med det vil han sige, at mine handlinger har betydning for, hvordan det menneske, du møder har det.

KOMMENTAR TIL LÆREREN
LEGENDEN OM SCT. JØRGEN OG DRAGEN...

Det onde kan være svært at beskrive, derfor vælger man symboler – såvel i tekster som i billedkunst.
Astrid Lindgren er i sit forfatterskab inspireret af vor kulturs symboler på det onde. Således symboliseres ondskab/kaos både i nordisk mytologi, i folketroen og i kristendommen af drager/slanger. Bibelens fortælling om Adam og Eva i Paradiset møder de slangen, som frister dem til at vælge det onde, dvs. være ulydige mod Gud.
I Nordisk mytologi hører vi om midgårdsormen, som Thor kæmper imod og Lindormen, en menneskeædende slange/drage om hvem det fortælles, at den lå i en ring uden om kirken. I middelalderens legender hører vi om dragen som symbol på det ondes magt, djævelen, Guds og det godes fjende. Når dragen besejres af den gode kristentroende ridder, symboliserer det sejren over det ondes magt.
Lad eleverne høre/læse fortællingen om Sankt Jørgen og dragen og lad dem se på kalkmaleriet fra Århus Domkirke s. 13 (Kan findes på nettet). På kalkmaleriet ses Sankt Jørgen, ridderen, den tids forbillede i kampen mod det onde, dragen som symbol på det onde, der aldrig helt kan udslettes, jvf. at der ligger en lille drageunge i hulen. Kongen og dronningen på slottet kan tolkes som passive tilskuere.

Tekst fra domkirkens hjemmeside:

“Domkirkens smukkeste og mest poetiske kalkmaleri finder man i nordre koromgang. Her rider Skt. Georg (eller Skt. Jørgen) frem mod en vældig hundrage på sin hvide hest og spidder den med sin lanse, mens dens unge i hulen bagved skælder voldsomt ud.

På højen ved siden af knæler prinsessen med sit hvide lam, som er den onde drages uskyldige modsætning. Til højre følger prinsessens bekymrede forældre slagets gang fra slottets tinde. Billedet er med gotiske tal dateret til 1497, hvilket er helt enestående. Man ser også en drabelig kanon – en af de tidligst afbildede herhjemme – der varsler om nye tider.

Billedet er en elegant illustration af den populære helgenlegende om Skt. Georg. Men samtiden så ham ikke bare som en tapper kristen ridder, men også som et symbol på den sejrrige kirkes magt og styrke – en kraft det fortløbende var nødvendigt at holde ved lige i bekæmpelsen af det onde, repræsenteret ved dragen og dens yngel: Uden kirken med dens sakramenter og helgener: ingen frelse!”

I brødrene Løvehjerte møder vi dragen Katla og Jonathan som ”den gode ridder”. Forskellen er den, at Jonathan ikke dræber Katla - her optræder ondskaben i flere skikkelser (Katla og Karm), som udsletter hinanden i et endeligt opgør. Som det i øvrigt sker i Ragnarok, hvor Thor og Midgårdsormen udsletter hinanden.

LÆREREN LÆSER TEKSTEN HØJT:

TEKST 1:
UDRYDDELSEN AF DEN ONDE – KAMPEN MOD DRAGEN KATLA

Tvebak er fortæller(Tvebak og Jonathan er i Katlagrotten):
Hele Katlagrotten var vel ikke andet end et stort, dødt dragebo, tænkte jeg, gennemsyret med ondskab lige fra urtiden. Dengang blev der sikkert udklækket i tusindvis af drageæg, og hærskarer af grusomme drager krøb derfra og begyndte at dræbe alt, hvad de mødte på deres vej. Sådan et gammelt dragebo var vel netop hvad Tengil syntes passede godt til et fængsel. Jeg syn
tes, at luften føltes tyk af gammel, indtørret ondskab……..
I Rosendalen havde alle forberedt sig til den sidste store kamp, hvor beboerne - med bl.a. Tvebaks bror Jonathan i spidsen - for altid skulle befries fra ondskaben, dvs. fra Tengil og hans mænd og fra dragen Katla.
Og så kom afslutningen. Der lød mange skrig i Rosendalen den dag, men et lød der, som ikke lignede noget andet. Midt under kampen gjaldede et horn gennem stormen, og der hørtes et råb: Katla kommer.
Og så fulgte skriget. Katlas hungerskrig, som alle kun kendte alt for godt. Da blev sværd og spyd og pile sænket, for de, der kæmpede, kunne ikke kæmpe mere. For de vidste, at der ikke var nogen redning. Kun stormens brølen og Tengils horn og Katlas skrig hørtes nu i dalen, og Katla spyede ild og dræbte alle, som Tengil pegede på. Han pegede og pegede, og hans grusomme ansigt var mørket af ondskab, og nu var det ude med Rosendalen, det vidste jeg.

TEKST 2:
KAMPEN MELLEM KATLA OG LINDORMEN

Katla jager Jonathan og Tvebak op i bjergene, hvor de gemmer sig i en kløft og det lykkes Jonatan at skubbe en stor sten ned på Katla, som falder i floden.
I dette afsnit fortæller Tvebak om, hvordan Katla og lindormen Karm, som bor i floden, kommer i et frygteligt slagsmål og dræber hinanden.
Nej, Jonathan dræbte ikke Katla. Det gjorde Karm. Og Katla dræbte Karm. For øjnene af os. Vi så det. Ingen andre end Jonathan og jeg har set to uhyrer fra urtiden tilintetgøre hinanden. Vi så dem kæmpe hinanden til døde i Karmavandfaldet.
Da Katla udstødte sig skrig og forsvandt, kunne vi først ikke tro det. Det var ikke til at fatte, at hun virkelig var borte. Der hvor hun sank i, så vi bare piskende skum. Intet andet. Ingen Katla.
Men så så vi lindormen. Den løftede sit grønne hoved op af skummet, og dens hale piskede i vandet, åh, den var uhyggelig, en kæmpeslange var den, lige så lang som floden var bred. Lindormen var lige så grusomt et uhyre som Katla. Hans hoved for i alle retninger, han søgte…. Og så så han Katla. Hun dukkede op af dybet og var pludselig midt ude i skumhvirvlerne, og med et hyl kastede slangen sig over hende og slyngede sig om hende. Hun spyede sin dræbende ild mod ham, men han klemte til, så ilden kvaltes i hendes bryst. Så huggede hun ud efter ham, og han huggede igen. De huggede og bed begge to og ville dræbe hinanden, og deres forfærdelige kroppe væltede rundt mellem hinanden i det brusende vand. Katla skreg, hver gang hun havde bidt, men Karm huggede efter hende uden en lyd, og sort drageblod og grønt slangeblod flød ud i det hvide skum og farvede det mørkt og giftigt.
Hvor længe blev de ved? Jeg ved det ikke. En lang og gruopvækkende strid var det, men den fik dog ende til sidst. Der lød et skrig fra Katla, det var hendes dødsskrig, og så blev hun tavs. Da havde Karm ikke noget hoved mere. Men hans krop slap ikke grebet om hende, og sammen sank de, tæt omslyngede, ned i dybet.

Beskriv dragen Katla
Hvordan ser den ud?
Hvordan lyder den?
Hvad gør den?

Beskriv Lindormen
Hvordan ser den ud?
Hvordan lyder den?
Hvad gør den?

Hvordan bliver ondskaben udryddet i dette afsnit af Brødrene Løvehjerte?

Hvad er Katla og Lindormen symbol på?

Hvor mener du, man møder ondskab i dag? I dit eget liv. Ude i verden

Hvordan bekæmper man ondskab?
Hvad gør du, når du møder det onde?
Hvad gør voksne?

Kan du lave en god regel, man altid kan handle efter, når man møder ondskab?

LÆREREN LÆSER TEKSTEN HØJT/ELLER ELEVERNE LÆSER SELV

TEKST 3:
LEGENDEN OM SKT. JØRGEN OG DRAGEN

”I en by var man plaget af en frygtelig drage, der lå uden for byporten og spyede eder og gift ud over den. For at holde den i ro, måtte man dagligt fodre den med et lam, men efterhånden var den ikke tilfreds med det. Nu ville den hver dag have en jomfru. Familierne i byen var fortvivlede, men man indgik den aftale, at alle efter lodtrækning skulle ofre en datter. En dag faldt loddet på kongens datter, den smukke prinsesse Kleodelinde. Kongen prøvede at undslå sig, men datteren blev sendt ud med et lam i en snor, i det håb, at dragen måske ville nøjes med lammet.
Men i samme sekund dragen stak hovedet frem, kom Sankt Jørgen ridende, gjorde korsets tegn og stødte sin lanse gennem dragens gab. Derefter kastede han et bælte om den og slæbte den op til kongen, idet han lovede at dræbe den, hvis kongen ville lade sig døbe. Den dag blev der døbt tyve tusinde mennesker. Ridderen blev naturligvis tilbudt datteren og kongeriget, men ridder Jørgen afslog. Han var Kristi ridder og ville ikke giftes. Det blev kongen meget vred over, og ridderen måtte efter frygtelige pinsler bøde med sit liv

Aarhus Domkirke; Sct. Jørgen og dragen - kalkmaleri

Hvad ser I som det onde/ ondskaben i dag, samt hvordan man kan kæmpe imod.

Tal om, hvorfor onskab findes og hvor ser du/I den.

Kom med eksempler på ”ONDSKAB” fra jeres egen hverdag

Tema 1

Tro, håb og kærlighed

Hvilken rolle spiller troen i stykket? (troen på hvad?)
Hvilken rolle spiller håbet i bogen?
Hvilken rolle spiller kærligheden?
Hvilken rolle spiller tro, håb og kærlighed for dig?

Tema 2

Fællesskab, venskab – Tvebak og Jonathan

Nogle gange må man gøre ting, også selvom det er farligt. Ellers er man ikke et menneske, men kun en lille lort. (Jonathan Løvehjerte)

Hvordan vil du beskrive Tvebak, hvilke egenskaber har han? Beskriv Jonathans egenskaber?
Beskriv forholdet mellem de to brødre (hvordan udvikler det sig?) Hvad er et godt venskab?
Hvad betyder fællesskab for dig?

Tema 3

Frihed

Hvilken frihed er folket i Rosendalen frarøvet? Hvilken frihed betyder meget for dig? (frihed til hvad?)

Tema 4

Det gode og det onde

Hvordan er det gode repræsenteret i bogen? Hvordan er det onde repræsenteret i bogen?
Diskuter hvad der er godt og ondt for dig ud fra nedenstående:

DET GODE:
Motiv – man er god, hvis ens hensigter er gode, uanset resultat
Pligt – man er god, når man gør sin pligt
Konsekvens – man er god, hvis resultatet bliver godt

DET ONDE:
Motiv – man er ond, hvis ens hensigter er onde, uanset resultat
Pligt – man er ond, hvis man ikke gør sin pligt
Konsekvens – man er ond, hvis resultatet bliver ondt

ORVAR OG JONATHAN TALER OM ONDSKAB:

"Så snakkede han igen om, hvor hurtigt man måtte befri dalen for alle Tengilsmænd, og Jonatan spurgte.

- *Hvad mener du med befri? Dræbe?*
- *Ja, hvad ellers? svarede Orvar.*
- *Jeg kan ikke dræbe et menneske, sagde Jonatan. Det ved du godt, Orvar.*
- *Ikke engang, når det gælder dit liv? Spurgte Orvar.*
- *Nej, ikke engang da, sagde Jonathan.*

Det kunne Orvar ikke forstå, Mattias egentlig heller ikke.

- *Hvis alle var som du, sagde Orvar, så ville ondskaben jo blive ved at herske i al evighed!*

Men så sagde jeg, at der slet ikke ville være nogen ondskab, hvis alle var som Jonatan."

- Kan man elske det onde væk?

- Kan man hævne det onde væk?

DET GODE OG DET ONDE BILAG 3

Gå sammen 4 og 4 og brug et tørklæde/en snor som skillelinie på et bord. 2 overskrifter ”GOD” og ”OND” placeres på hver side af linien.
OPGAVE: Kortene vendes med bagsiden opad. I skiftes nu til at taget et kort og placere det på en af siderne. Det er også i orden at placere dem i midten

JONATHAN LØVE	**TVEBAK**	**ILD**	**NANGIJALA**
ROSENDALEN	**KIRSEBÆRDALEN**	**SOFIE**	**HUBERT**
JOSSI	**FRIHED**	**KATLA**	**TENGIL**
ULV	**DUE**	**FORRÆDER**	**BUE**
KARM	**DØD**	**FARFAR**	**ORVAR**
FRED	**HÆVN**	**EVENTYRLYST**	**MOD**
VÅBEN	**DRAGE**	**SOLSKIN**	**MUR**
NAT	**TENGILSMAND**	**STRAF**	**LINDORMEN**

KORT OVER NANGIJALA BILAG 4

I skal tegne et kort over Nangijala. Gå sammen to og to. Der tegnes ingen personer.
Yderst til venstre ligger Kirsebærdalen med Ryttergården, Tulipangården og Guldhanen
I midten ligger Rosendalen med Mattiasgården, muren rundt om dalen, torvet hvor Tengil møder folket o.s.v.

Længst til højre ligger de urgamle bjerge, hvor Tengil bor og hvor Katla holder til

Rundt om dalene er der høje bjerge og floder.

KREATIVE OPGAVER

DØDEN - LAV ET TABLEAU BILAG 5

Et tableau er en midlertidig opstilling, et levende billede bygget af forhåndenværende materialer. Bed børnene om at tage en lille pose legeting med fx. playmobilting, ting fra naturen, forskelligt papir i flotte farver, aflagt legetøj eller andet som kan bruges til at lave tableauet med (kun små ting).

Et stykke karton/papir i A3-format kan bruges som underlag.

TVEBAK ER BANGE FOR AT DØ

Hvad er det, han er bange for?

Jonatan siger til ham, at han skal gøre alle de ting, han ikke kan nu: "Du kan klatre i træerne og tænde bål i skoven eller sidde og fiske i en lille å, alt det, du har længtes sådan efter at gøre."

Hvad forestiller du dig, der er efter døden?
Er der noget efter døden?
Hvad har man brug for?

OPGAVE:

Lav et tableau (en opstilling) hvor du med "ting og sager" viser hvad Tvebak frygter i døden, og hvad han håber på. Tag herefter et foto af tableauet.

LEGE 1
BEFRI ORVAR

Orvar er afhængig af, at nogen tør gå ind i katlagrotten og befri ham.
Byg en forhindringsbane af kegler, bøger, skraldespande - eller hvad I har i klasseværelset. Placer Orvar (elev 1) for enden af en forhindringsbane. "Befrieren" (elev 2) får bind for øjnene og skal nu ved hjælp af to hjælpere, der må sige "højre" og "venstre" føres igennem forhindringsbanen.

LEGE 2
BREVDUEN

Fangeleg på en aflang bane (fodboldbane eller afmærket kortere bane) med "HELLE" i hver ende. Fangeren er bueskytten og alle de andre er duer. Én af duerne vælges til at være den særlige brevdue med det hemmelige budskab, som skal beskyttes. Bueskytten ved ikke hvem der er den særlige brevdue er og skal forsøge at fange de andre duer indtil han fanger brevduen. Legen er slut, når bueskytten fanger brevduen. De andre duer bliver derfor nødt til at ofre sig selv, og lade sig fange for at redde brevduen. Formålet er altså at børnene oplever, at det er afgørende at kunne handle uselvisk.